

Finidrak

4/2024

NEJKRÁSNEJŠÍ KNIHA RAKOUSKA

se zrodila u nás

FINIDR.CZ

obsah

aktuálně

- 4 Můžeme mít dobré výsledky nebo výmluvy, ale nikdy ne obojí

rozhovor

- 6 Ať kouzlo Vánoc nikdy neskončí

z tiskárny

- 14 Největší knižní veletrh na světě
16 Bibliotéka 2024
17 FINI-MIKU-ŠOU
18 Investice do budoucnosti
20 Karpály masáže a cvičení pomůže
21 Od ledna opět v pohybu!
Certifikace ISO 50001
22 Beskydy z nás mají radost
24 Firemní hodnoty v praxi
26 Jak to vidím já
27 Exkurze studentů do papíren Mondi
28 Benefity shrnutí
30 Příběh Kiki
31 Na budoucnosti nám záleží
Den otevřených dveří
32 Stručná historie Vánoc

o nás

- 36 Jak ji neznáme
37 Jak jste spokojeni
38 Strom života FINIDRu...

tudy z nudy

- 40 Zimní Paprsek
42 Perla renesance v Bytči

na konec

- 43 Počet vysázených stromů

příloha

Nový kvíz a vyhodnocení z minula

Foto na obálce: Anna Moskala

Více se dočtete v rozhovoru na str. 6

Autor snímku: Lukáš Duspiva

Firemní zpravodaj společnosti FINIDR, s. r. o.

Vaše připomínky a náměty nám můžete zasílat na redakce@finidr.cz.

Redakce: Jaroslav Drahoš, Maryla Adamčíková, Kateřina Misiarzová,

Lenka Ďurišová, Kateřina Czempková

Grafika a sazba: Lukáš Duspiva, Renáta Andrlová

Překlady do polštiny: Izabela Cziommer

Překlady do angličtiny: Pavla Dámková, Pavlína Filipcová

Tisk a vazba: FINIDR, s. r. o., Lípová 1965, 737 01 Český Těšín, www.finidr.cz

úvodník

Milí Finidráci,

další rok je za námi a opět nastal čas ohlédnout se zpět a připravit se na nové výzvy, které nás čekají.

Rok 2024 byl pro nás všechny plný nečekaných událostí i významných milníků. Zažili jsme úspěchy, na které můžeme být hrdí, ale také jsme čelili situacím, které nás prověřily jako tým i jako jednotlivce.

Chtěl bych vám ze srdce poděkovat za vaši neuvěřitelnou práci a odhodlání. Rád bych vyzdvihl vaši okamžitou reakci a pomoc při odklizení následků povodní v budově FINIDR B v září tohoto roku. Vaše solidarita a týmový duch byly klíčovými pro rychlé obnovení provozu a ukázaly, že když táhneme za jeden provaz, dokážeme překonat i ty nejtěžší překážky.

Jsme již 30 let společně na cestě, na které vytváříme knihy, inspirující čtenáře po celém světě. Vaše profesionalita, nasazení a loajalita jsou základem našeho úspěchu. Bez vás by FINIDR nebyl tam, kde je dnes.

Před námi stojí rok 2025, který jistě přinese nové výzvy i příležitosti. Věřím, že i v tom následujícím období se nám bude dařit posunout se zase o kus dál. Společně budeme pokračovat v systematických krocích, které zmiňuji ve svém článku.

Přeji vám a vašim blízkým klidné a radostné Vánoce, plné odpočinku a společných chvil s těmi, na kterých vám nejvíce záleží. Do nového roku přeji pevné zdraví, štěstí a mnoho osobních i pracovních úspěchů.

Je mi ctí vést tak výjimečný tým. Děkuji vám za vše, co pro FINIDR děláte.

Váš Jarek Drahoš

CZ / PL / EN

Můžeme mít dobré výsledky nebo výmluvy, ale nikdy ne obojí

Jsme opět na konci roku 2024 a Vánoce jsou za dveřmi. Musím říct, že letos to byla opět „jízda“. Oslavili jsme krásných 30 let od založení naší tiskárny. Byl to zároveň rok plný velkých výzev.

Museli jsme zdolávat různé překážky: zvýšené náklady, kvalitu, požadavky zákazníků, nová nařízení EU a na konec i povodně.

Bylo také nutné najít řešení, jak se poprat s obrovským nárůstem nákladů. Jenom navýšení cen energií v porovnání s minulým obdobím, nás stálo více než 20 milionů korun. Celkově pak činily zvýšené náklady oproti roku 2023 více jak 37 milionů korun. Navýšení těchto nákladů jsme nemohli ovlivnit, vyplývaly z chybné politiky EU a neschopnosti českého státu zajistit konkurenční podmínky pro tuzemské podniky. A aby toho nebylo málo, na podzim přišly povodně, které historicky poprvé v takovém rozsahu od založení Prochaskovy tiskárny v roce 1888, zaplavily přízemní část budovy.

Společně jsme to však zvládli. Veškeré překážky, ať už to byly živly přírodní či jiné, které vytvářela EU nebo naše vláda, jsme opět zdárně překonali. Vážím si toho, že jsme se i tentokrát dokázali semknout a jako tým táhnout za jeden provaz. Všem Finidrákům za to patří velký dík!

Rok 2024 je téměř za námi a musíme se proto dívat dopředu. Bylo by naivní si myslet, že následující období pro nás bude klidnější či jednodušší. Nebo případně, že by nám někdo pomohl nebo nás dokonce podpořil. Opak je pravdou, hrnou se na nás další a další nesmyslná opatření EU. Neustále se zvedají další náklady, které nejsme schopni ovlivnit. Prostředí, ve kterém podnikáme je stále komplikovanější. Nemůžeme proto v žádném případě ustrnout na místě.

Naopak, stejně jako v roce minulém, musíme udělat spoustu konkrétních akcí, které nám umožní uspět i v tomto období.

Na co se chceme v příštím roce zaměřit a jak by měl vypadat ideální stav?

Oblasti, které považují pro nás v roce 2025 za klíčové jsou:

- ▶ vedení lidí
- ▶ plánování
- ▶ motivace
- ▶ komunikace
- ▶ atmosféra ve firmě

Vedení lidí

Vedoucí umí a zná. Vedoucí pomáhá, řeší a tlačí na odstraňování problémů. Vedoucí, má důvěru týmu a přirozenou autoritu. Je náročný, ale spravedlivý. Vedoucí dotahuje věci do konce.

Cíl: kompetentní vedoucí, který má svěřený proces pod kontrolou

Plánování

Optimalizace plánů na každé pracoviště. Kapacitní plánování přes klíčové operace. Zlepšení komunikace napříč obchodem, nákupem, plánováním a výrobou. Příprava na bezproblémový náběh a průběh celého vánočního trhu 2025.

Cíl: efektivní výroba pod kontrolou

Motivace

Změna motivace, která bude obsahovat zaměření na kvalitu, zlepšování procesů a odpovědný přístup. Zodpovědnost za kvalitu výrobku, za stroj, za dodržování pravidel a za pořádek na pracovišti.

Cíl: podíl na zlepšení, úsporách a lepších výsledcích

Komunikace

Efektivní komunikace na pracovišti, která vytváří pozitivní prostředí. Obousměrná komunikace, která umožní identifikovat a řešit problémy, které nás trápí. Komunikace s dostatkem jasných informací o aktuální situaci na pracovišti a projektech, které na něm probíhají. Komunikace s možností se k aktuálním problémům vyjádřit.

Cíl: efektivní oboustranná komunikace

Atmosféra ve firmě

Firemní hodnoty nejen známe, ale těmito hodnotami také žijeme a společně je aktivně prosazujeme v každodenní praxi. Mezi námi, jak v rámci týmu, tak u jednotlivců, panuje vzájemná spolupráce a respekt. Navzájem si pomáháme a hledáme vždy nejlepší řešení problémů. Umíme a nebojíme se mluvit také o nepříjemných

tématech. Máme odvahu dělat i nepopulární rozhodnutí, které jsou přínosem pro tým, či jednotlivce.

Cíl: důvěra a otevřenost ve firmě

Samozřejmě budeme mít pro rok 2025 také měřitelné cíle, jasně definované oblasti, ve kterých se musíme a chceme zlepšit a na kterých budeme tvrdě pracovat. Chci, abychom společně hledali naše slabá místa, otevřeně o nich mluvili a nacházeli prostor pro jejich zlepšení.

Jsem však přesvědčen, že pokud výrazně zlepšíme tyto výše uvedené klíčové oblasti, půjde nám vše mnohem lépe a rychleji. Zároveň nám jednotlivé kroky, na kterých budeme společně pracovat, budou dávat větší smysl.

Těším se na další spolupráci a věřím, že se nám i v tomto nadcházejícím období bude dařit a společně ho zvládneme.

Z celého srdce přeji vám a vašim blízkým mnoho štěstí, zdraví a pohody v čase Vánoc a všechno nejlepší v novém roce.

At' kouzlo Vánoc nikdy neskončí

S blížícími se svátky vám přinášíme rozhovor s naší kolegyní Aniou, která nás naladí na vánoční atmosféru svým vyprávěním o Vánocích a tradicích v Polsku.

V rozhovoru se s námi podělí o své zkušenosti s prací v české firmě a zavzpomíná na své začátky ve FINIDRu.

Niech magia Świąt Bożego Narodzenia nigdy się nie kończy

W związku ze zbliżającymi się świętami przedstawiamy wywiad z naszą koleżanką Anią, która wprowadzi nas w świąteczny nastrój swoją opowieścią o Bożym Narodzeniu i tradycjach w Polsce. W wywiadzie dzieli się z nami swoimi doświadczeniami z pracy w czeskiej firmie i wspomina swoje początki w FINIDRze.

Ani, více než 6 let pracuješ ve FINIDRu. Můžeš srovnat své začátky s tím, jak vypadá tvá práce dnes?

Na počátku mé cesty ve FINIDRu jsem začínala na šičkách, pak jsem usilovala o pozici dělníka na snášení a asi po roce jsem dostala příležitost si vyzkoušet pozici mistra na tisku. Nakonec jsem se stala mistrem na knihárně. Dosavadní mistr odešel a já jsem tam už zůstala. Později jsem přešla do FINIDRu B na stejnou pozici.

Aniu, już ponad 6 lat pracujesz w FINIDRze, jak oceniasz swoje początki i pracę teraz?

Początek mojej drogi z FINIDRem był taki, że swoje pierwsze kroki zaczynałam od maszyn szyjących, później była linia zbierająca na pozycjach robotniczych, a po jakimś roku pojawiła się szansa, aby spróbować swoich sił jako majster druku. Jeszcze później zostałam majstrem introligatorni. Obecny majster odszedł, a ja już tam zostałam. Później na taką samą pozycję przeniosłam się do FINIDRu B.

Co pro tebe bylo největší výzvou?

Myslím, že největší výzvou pro mě bylo rozdělovat práci kolegům. Bohužel, když jsem se rozhodla pro tuto pozici, musela jsem upustit od kamarádství. Začátky v mé nové životní roli pro mě byly velmi náročné. O tuto pozici mohl usilovat každý, osud to však zařídil tak, že se mi podařilo projít všemi etapami a stát se mistrovou. Moc jsem chtěla ve svém profesním životě něco změnit a jsem šťastná, že se mi to podařilo. Jsem velmi odhodlaná v dosahování svých cílů. Myslím, že moje osobnost mi dodala odvalu si tento sen splnit.

Co bylo dla tebe největším wyzwáním?

Uvažám, že největším wyzwáním dle mě bylo rozdávat práci svým kolegyním či kolegům. Niestety decydując się na taką funkcję, koleżeństwo musiały wypośrodkować. Początki były dla mnie bardzo trudne, nowa rola w moim życiu. Tak naprawdę każdy mógł startować na majstra, losy potoczyły się tak, że to akurat mi się udało przejść przez wszystkie etapy i zostać majstrową. Bardzo chciałam coś zmienić w swoim życiu zawodowym i jestem szczęśliwa, że mi się udało. Jestem bardzo zdeterminowana i konsekwentna w dążeniu do swoich celów, myślę, że moja osobowość dodała mi odwagi do spełnienia tego poniekąd marzenia.

rozhovor

Jaké to je pracovat v české firmě?

Předtím jsem pracovala pouze v Polsku a toto je moje první práce v Česku. Osobně si myslím, že Češi mají lepší přístup k zaměstnancům. Tady vše probíhá v klidu a bez nervů. Ve firmě panuje velký respekt, jakýkoliv problém se dá vyřešit s chladnou hlavou. Každá situace má řešení. Polsko a Česko se mimo jiné liší v příjmech. Je třeba také zmínit zdravotní péči a benefity, které jsou na vyšší úrovni než v Polsku. Velkou výhodou je, že firma pořádá různé typy akcí, což není u jiných zaměstnavatelů běžné. Ve FINIDRu to však pozitivně ovlivňuje vztahy a umožňuje lepší integraci zaměstnanců, což se následně promítá do vyšší efektivity práce. V dobře sehraném kolektivu je práce mnohem snazší.

Jak to jest pracować w czeskiej firmie?

Pracowałam tylko w Polsce, jest to moja pierwsza praca w Czechach. Osobiście uważam, że Czesi mają lepsze podejście do pracownika. Tutaj wszystko idzie na spokojnie i bez nerwów. Każdy problem da się rozwiązać indywidualnie. Polska i Czechy mimo wszystko różnią się zarobkami. Należy pamiętać również o opiece zdrowotnej i benefitach, które są na wyższym poziomie niż w Polsce. Dużym plusem jest to, że w firmie są organizowane różnego rodzaju imprezy, co nie jest normą u innych pracodawców. Jednak w FINIDRze wpływa to pozytywnie na relacje i pozwala na integrację pracowników, co w późniejszym czasie przekłada się na wyższą efektywność pracy. W zgranym zespole praca idzie dużo łatwiej.

A co jazyková bariéra?

Není to pro mě jednoduché. V práci jsme natolik blízko k polským hranicím, že je snazší se domluvit. První slova a pojmy mě naučila Irenka Horáková na procesu šití. Právě pod jejími křídly začala má cesta s prací a češtinou. Mojí slabinou je, že mluvím velmi málo česky, mám blok, který nedokážu překonat. Obrovským plusem pro mě je, že všemu rozumím, když s někým mluvím, ale přiznám se, že čeština je pro mě španělská vesnice.

A co z bariérou jazykovou?

To nie jest dla mnie łatwe. W pracy jesteśmy na tyle blisko granicy polskiej, że też łatwiej jest się porozumieć. Pierwszych słów, znaczeń uczyła mnie Irenka Horáková na dziale szycia. To pod jej skrzydłami zaczęła się moja przygoda z pracą i językiem czeskim. Moją wadą jest, że po czesku bardzo mało mówię, mam blokadę, której nie potrafię przełamać. Ogromnym plusem dla mnie jest to, że wszystko rozumiem, kiedy z kimś rozmawiam, ale śmiało mogę się przyznać, że język czeski jest dla mnie czarną magią.

Ani, kde jsi pracovala, než jsi nastoupila do FINIDRu?

Pracovala jsem ve Skoczově v automobilovém průmyslu jako asistentka vedoucího směny. Pomáhala jsem s rozdělováním práce, plánováním směn a vytvářením

rozpisů směn. Také jsem školila nové zaměstnance. V této branži jsem strávila čtyři roky a vzpomínám na ni v dobrém.

Aniu, gdzie pracowałaś przed FINIDRem?

Pracowałam w Skoczowie w branży automotive, jako asystentka kierownika zmiany. Pomagałam rozdawać pracę, planować pracę czy rozpisywać grafiki. Szkoliłam również nowych pracowników. W tej branży spędziłam 4 lata i wspominam to całkiem dobrze.

Co bylo důvodem tvého odchodu?

Důvodem, proč jsem odešla ze zaměstnání, byla pouze změna místa bydliště. Přestěhovala jsem se do Těšína a Skoczów už byl daleko, hledala jsem tedy práci poblíž, a tak jsem se ocitla ve FINIDRu.

Co bylo powodem twojego odejścia?

Powodem tego, że odeszłam z pracy była tylko i wyłącznie kwestia zmiany miejsca zamieszkania. Przeprowadziłam się do Cieszyna i do Skoczowa miałam już daleko, więc szukałam pracy w okolicy nowego miejsca zamieszkania i tak trafiłam do FINIDRu.

Ani, ty jsi velký srdcař. Ve FINIDRu jsi zažila i těžké období, třeba covid nebo letos povodně. U všeho jsi byla a s velkým srdcem a nasazením jsi pomáhala, stejně jako třeba u příprav na 30. výročí tiskárny. Kde se to v člověku bere?

Pro mě je samozřejmé, že v krizových i v běžných každodenních situacích je potřeba pomáhat druhým. Pomoc nikdy neodmítám a snažím se vždy dát ze sebe 100 %. Jsem velmi citlivá na utrpení druhých nebo když nastanou přírodní katastrofy, jako jsou povodně. Pevně věřím, že dobro se vrátí. Pokud můžeme pomoci, jednou se nám to vrátí v dobrém slova smyslu. Pamatujeme, že naše slova a činy mají obrovskou moc.

Aniu, jesteś człowiekiem o wielkim sercu, w FINIDRze przeżyłaś także ciężkie okresy, na przykład covid lub tegoroczną powódź, byłaś przy tym wszystkim i z wielkim sercem i zaangażowaniem pomagałaś, tak samo było przy przygotowaniach do obchodów 30-lecia drukarni. Skąd to się u ciebie bierze?

Dla mnie jest to oczywiste, że w sytuacjach kryzysowych, jak i w zwykłych codziennych trzeba pomagać innym. Pomocy nigdy nie odmawiam, staram się zawsze dawać z siebie 100%. Jestem bardzo wrażliwa na krzywdę innych czy też, gdy zdarzają się właśnie sytuacje żywiołowe jak w tym wypadku powódź. Głęboko wierzę w to, że dobro wraca. Jeśli potrafisz pomóc, to kiedyś to do nas powróci w dobrym tego słowa znaczeniu, a pamiętajmy, że słowa i czyny mają ogromną moc.

Jak jsi nedávně povodně z pohledu mistra zvládla?

Pokud jde o mě, musela jsem jednat rychle. Věděla jsem, že se řeka brzy vylije, takže proběhla rychlá evakuace lidí. Pro

mě bylo důležité, aby se všichni mohli rychle a bezpečně dostat domů. Zůstala jsem ve firmě spolu s panem Romanem, Bajtkem, Wróblem, Piotrkowskim, Wolasem a paní Repovou. Začali jsme zachraňovat rotačky, potom expedici, tam se voda dostala nejrychleji. Největším problémem bylo, že v 6 hodin ráno panovala úplná tma. S baterkou v ruce jsme zachraňovali horní vrstvy knih z palet určených k expedici. V 8 hodin už bylo tolik vody, že padlo rozhodnutí opustit pracoviště. Po návratu domů jsem se rychle převlékla z mokrého oblečení, dala si horký čaj a v 10 hodin jsem byla zpět ve FINIDRu B. V tu chvíli už tam dorazilo více lidí, voda z hlavního nádvoří opadla a mohli jsme se naplno pustit do úklidu přízemních prostor a hlavního nádvoří. Jsem velmi vděčná všem, kteří ten den, i přes jejich nelehkou situaci způsobenou povodněmi, přišli a pomohli nám s úklidem.

Jak poradziłaś sobie z niedawną powodzią z perspektywy majstra?

Jeśli chodzi o mnie to działałam szybko. Wiedziałam, że za chwilę rzeka wyleje, więc odbyła się szybka ewakuacja osób. Dla mnie było ważne, aby każdy szybko i bezpiecznie mógł odjechać do domu. Ja w firmie zostałam razem z panem Romanem, Bajtkiem, Wróblem, Piotrkowskim, Wolasem i panią Repową. Zaczęliśmy ratować maszyny rotacyjne, potem dział wysyłek, tylko że tam woda dostała się najszybciej. Największym problemem było to, że była to godzina 6 rano i było ciemno. Z latarką w rękę ratowaliśmy górne warstwy książek z palet do wysyłki. O godzinie 8 było już tyle wody, że została podjęta decyzja

o opuszczeniu zakładu pracy. Po powrocie do domu szybko się przebrałam z mokrych ubrań, wypilałam ciepłą herbatę i o godzinie 10 byłam znowu na FINIDRze B. Przyjechało już więcej osób, woda z placu głównego opadła i mogliśmy pełną parą brać się za sprzątanie wszystkich dolnych pomieszczeń i placu głównego. Jestem bardzo wdzięczna wszystkim, którzy w tym dniu, mimo swoich ciężkich sytuacji po powodzi w domach, przyszli i pomagali nam w sprzątaní.

Co jste prožívali?

Byl to pro nás všechny velmi těžký pohled. Obrovská životní zkušenost, na kterou nikdy nezapomeneme. Myslím si, že se v těžkých situacích dokážeme všichni sjednotit. Navzájem jsme si pomáhali. Byly tam i děti některých zaměstnanců, které od 10 hodiny přišly pomáhat, takže vše šlo opravdu rychle a hladce. Během toho se nikdo nedíval na to, jakou pozici kdo ve firmě zastává, v ten den jsme si byli všichni rovni.

Co wtedy przeżywaliście?

Był to bardzo ciężki widok dla nas wszystkich. Ogromne doświadczenie życiowe, którego nigdy się nie zapomni. Myślę, że w trudnych sytuacjach, potrafimy się wszyscy bardzo zjednoczyć. Jeden drugiemu pomagał, były nawet dzieci osób, które przyszły od godziny 10 pomagać, więc naprawdę wszystko szło szybko i sprawnie. Podczas tych prac nikt nie patrzył, jakie kto ma stanowisko w firmie, wszyscy w tym dniu byliśmy równi.

Co ráda děláš po práci, když přijdeš domů?

Pracuji na ranní směny, tj. od 6:00 do 18:00. Před koncem směny zkontroluji, zda je vše v pořádku, zda na noční směnu dorazili všichni zaměstnanci a zda jsou řádně obsazené stroje, jak mají být. To je velmi důležité, protože noční směna je bez mistra. Domů se dostávám kolem 19:00 hodiny, udělám si rychlou večeři, vezmu si deku a sednu si k dobrému filmu. Dcera se ke mně často připojí, takže máme ještě čas na naše večerní povídání.

Co lubíš robít po práci, když wracasz do domu?

Pracuję na zmiany dzienne, czyli od godziny 6:00-18:00. Przed zakończeniem zmiany przeprowadzam kontrolę czy wszystko jest w porządku, sprawdzam, czy przysły wszystkie osoby na zmianę nocną i maszyny są obsadzone tak jak należy. Jest to bardzo ważne, aby się upewnić, ponieważ nocna zmiana jest bez majstra. W domu jestem gdzieś około godziny 19:00, zrobię sobie szybką kolację, biorę kocyk i siadam do jakiegoś dobrego filmu. Często dołączy do mnie córka, więc jeszcze mamy czas na swoje wieczorne rozmowy.

Ani, jak trávíš svůj volný čas?

Ve svém volném čase se snažím vyřídit veškeré úřední záležitosti, případně lékaře, pokud je třeba. Často se také setkávám s rodinou nebo přáteli. Občas si zajdeme na oběd, jdeme spolu na nákupy nebo zajedeme do wellness. Také ráda jezdím relaxovat do hor, blízko mám

Wislu a Ustroń, kousek dál je mé oblíbené Zakopané. Kvůli náročné operaci páteře, kterou jsem podstoupila, nemohu moc sportovat. Chodím hlavně plavat a je to pro mě dobrá forma rehabilitace pro tělo i duši.

Aniu, jak spędzasz swój wolny czas?

W swoim wolnym czasie staram się załatwić wszystkie sprawy urzędowe, czy też lekarzy, jeśli jest taka potrzeba. Często też spotykam się z rodziną albo z przyjaciółmi. Od czasu do czasu idziemy na obiad, wspólne zakupy albo jedziemy do jakiegoś fajnego spa. Bardzo lubię też jeździć wypocząć w góry, blisko mam Wisłę i Ustroń, troszkę dalej moje ukochane Zakopane. Ze względu na to, że przeszłam trudną operację kręgosłupa, nie mogę uprawiać żadnego sportu. Głównie chodzę na basen, jest to dla mnie dobra forma rehabilitacji, zarówno dla mojego ciała, jak i dla duszy.

Blíží se Vánoce, jaké jsou vaše rituály?

Můj předvánoční rituál je, že se sestrou a dětmi jezdíme na vánoční trhy. Krakov, Vratislav, Katovice jsou náš každoroční cíl. Jedeme časně ráno a v daném městě zůstáváme až do večera. Procházíme se po městě, zajdeme si někam na oběd a čekáme na večer, až se rozsvítí všechna světla, zní koledy a už cítíme předvánoční atmosféru. Na trzích je nejkrásněji, když napadne sníh, dodává to neuvěřitelné kouzlo a vše vypadá jako v pohádce. Se sestrou máme moc rády svažené víno, pokaždé si ho kupujeme, je to naše

malá tradice. Na konci dne nakupujeme na trzích suvenýry a darujeme je našim blízkým.

Před svátky se setkáváme v menších skupinách s kolegy z práce, tedy na „vilijovce“. Scházíme se v restauracích, dáváme si drobné dárky, přejeme si pěkné svátky. Stejně se také scházím se svými přáteli. Nikdy nezapomenu na to, když jsem dostala krásnou deku, která měla čip, protože ho zapomněli v obchodě odepnout.

Zbliżają się święta, jakie są wasze świąteczne rytuały?

Mój rytuał przed świętami jest taki, że z siostrą i dziećmi jeżdżymy na jarmarki świąteczne. Kraków, Wrocław, Katowice to są co roku nasze kierunki. Jedziemy z samego rana i zostajemy w danej miejscowości aż do wieczora. Chodzimy po mieście, idziemy gdzieś na obiad i czekamy do wieczora, kiedy jest już włączone całe oświetlenie, są śpiewane kolędy i czuć już atmosferę przed świętami. Najładniej na jarmarkach jest gdy spadnie śnieg, to dodaje niesamowitego uroku i wszystko wygląda jak z bajki. Z siostrą bardzo lubimy grzane wino, zawsze sobie go kupujemy, jest to taka nasza mała tradycja. Pod koniec dnia kupujemy pamiątki z jarmarku i dzielimy się nimi z bliskimi nam osobami.

Przed świętami spotykamy się w mniejszych gronach z ludźmi z pracy, czyli na wigilijkach. Spotykamy się w restauracjach, robimy sobie drobne upominki, składamy życzenia świąteczne. Oczywiście tak samo robię ze swoimi przyjaciółmi. Nigdy nie zapomnę, jak dostałam w prezencie piękny koc, był z czipem, bo w sklepie zapomnieli go odpiąć.

Jak slavíte Vánoce v Polsku?

V Polsku se začínáme připravovat na Vánoce již od adventu. Advent je čas duchovní přípravy a radostného čekání narození Ježíše. Děti v tomto čase chodí s lampióny do kostela. Bohoslužby, zvané roráty, se obvykle konají v pozdních odpoledních hodinách, aby lampióny osvětlovaly tento čas čekání na příchod Ježíše. Děti na roráty vyrábí například srdíčka nebo jiné ozdoby, které pak kněz losuje. Toto losování probíhá bezprostředně po mši svaté. Děti pak dostanou drobné dárky.

Na Štědrý den od rána probíhají přípravy na večeři s rodinou. Někdo zdobí vánoční stromeček na Štědrý den, jiní to dělají o pár dní dříve. Pamatuji si, že nejlepším okamžikem v dětství bylo zdobení vánočního stromečku a věšení čokoládových ozdob, které jsme se sestrou často tajně ujídaly. V tento den také probíhají poslední přípravy na večeři. Naše tradiční štědrovečerní menu obsahuje tři druhy polévek, protože každý má rád něco jiného, tedy červený boršč s „uszkami“ (malé plněné knedlíčky), houbovou polévku ze sušených hub a polévku z kapra. Dále máme smaženého kapra, zeli s hráškem, pirohy se

zelím a houbami, zeleninový salát, rybu v aspiku, „moczkę“ (dezert z perníku, mandlí a sušeného ovoce, které bylo naložené v pivě), „makówki“ (makový moučník), kompot ze sušeného ovoce. Na stůl dáme i tvarohový a makový koláč. Snažíme se mít 12 jídel symbolizující počet apoštolů, kteří zasedli s Ježíšem k poslední večeři.

Jak obchodzicie święta u was w Polsce?

W Polsce do świąt zaczynamy się przygotowywać już od adwentu. Advent to inaczej czas duchowego przygotowania i radosnego oczekiwania na Boże Narodzenie. Dzieci wtedy chodzą do kościoła z lampionami. Zawyczaj nabożeństwa odbywają się w godzinach późno popołudniowych, aby właśnie lampiony rozświetlały ten czas oczekiwania na przyjsie Pana Jezusa. Nabożeństwa te to roraty. Dzieci wykonują na roraty np. serduszka bądź inne ozdoby, które później biorą udział w losowaniu, które przeprowadza ksiądz. Takie losowanie odbywa się zaraz po mszy świętej. Dzieci po losowaniu otrzymują drobne upominki.

W wigilię od samego rana trwają przygotowania do wieczornej wieczerzy z rodziną. Niektórzy w poranek wigilijny dopiero ubierają choinki, a niektórzy robią to kilka dni wcześniej. Pamiętam, że w moim dzieciństwie najlepszym momentem było strojenie choinki i wieszanie na niej czekoladových ozdób, które często z siostrą podkradałyśmy. W tym dniu również odbywają się ostatnie przygotowania do kolacji. Nasz tradycyjny zestaw wigilijnych dań to trzy rodzaje zup, bo każdy lubi co innego, czyli barszcz czerwony z uszkami, grzybowa z suszonych grzybów ora zupa z karpia. Mamy też smażonego karpia, kapustę z grochem, pierogi z kapustą i grzybami, sałatkę jarzynową, rybę w galarecie, moczkę, makówki oraz kompot z suszonych owoców. Na stół podajemy też sernik i makowiec. Staramy się, aby potraw było 12, ma to symbolizować liczbę apostołów, którzy z Jezusem zasiadali do ostatniej wieczerzy.

Ve Finidraaku jsme už četli mnoho vánočních rozhovorů se zvyky a tradicemi, jaké jsou ale vaše rodinné tradice?

Na štědrovečerní stůl dáme oplatku, o kterou se podělíme. Někdo se dělí před večeří a jiní až po ní. U mé mámy a babičky si oplatku dělíme před večeří, u mé sestry po večeři. Oplatka je symbolem smíření a vzájemného přání všeho dobrého do dalšího roku. Pod ubrus dáváme seno pro štěstí a peníze, aby nám nikdy nechyběly v peněženice. Seno je symbolem chudoby a připomínkou podmínek, za kterých se Ježíš narodil. Po večeři uklidíme stůl a dáme dárky pod vánoční stromeček. Později o půlnoci, jdeme do kostela na půlnoční mši. První a druhý svátek vánoční trávíme s rodinou, setkáváme se a společně slavíme. Většinou, když navštěvujeme své blízké, vezmeme s sebou nějaké občerstvení. Je to malé gesto, ale moc milé, když každý přinese něco svého.

Anna Katarzyna Moskała

znamení: Ryba

Co nejvíce oceňuji u spolupracovníků?
ochotu a nasazení v práci

Moje vysněná dovolená je
na Maledivách

Nejoblíbenější činnost o Vánocích je
zdobení vánočního stroměčku a balení dárků

Oblíbené motto
vždy jít vpřed se vztyčenou hlavou

Jednou bych chtěla vyzkoušet
potápění na korálovém útesu

W Finidraku czytaliśmy już wiele świątecznych wywiadów o zwyczajach i tradycjach, ale jakie są wasze rodzinne tradycje?

Na stół wigilijny kładziemy opłatek i tym opłatkiem się dzielimy. Niektórzy dzielą się przed wieczerzą, a niektórzy po wieczerzy. U mojej mamy i babci dzielimy się przed kolacją, u mojej siostry dzielimy się po kolacji. Opłatek to symbol zgody, pojednania i składania sobie życzeń na kolejny rok. Pod obrus kładziemy sianko na szczęście i na pieniądze, aby ich w portfelu nigdy nie zabrakło. Sianko jest symbolem ubóstwa, na znak okoliczności, w jakich urodził się Jezus. Po wieczerzy sprzątam stół, dajemy pod choinkę prezenty. Później o północy idziemy do kościoła na pasterkę. W pierwsze i w drugie święto czas poświęcamy naszym rodzinom, wspólnie się spotykamy i świętujemy. Zazwyczaj odwiedzając naszych bliskich, zabieramy ze sobą jakiś poczęstunek, jest to taki drobny, ale bardzo miły gest, kiedy ktoś coś przyniesie również od siebie.

Co se ti na Vánocích líbí?

Mám Vánoce moc ráda, je to pro mě výjimečný čas strávený v rodinném kruhu. Zejména proto, že moje máma a většina mé rodiny žije v Bydgoszczy. Obvykle trávím Štědrý večer a svátky u nich a vracím se domů na Silvestra.

Co w świątach lubisz najbardziej?

Bardzo lubię święta, jest to dla mnie wyjątkowy czas na spędzenie go w gronie rodzinnym. Szczególnie dlatego, że moja mama i większość mojej rodziny mieszka w Bydgoszczy. Zazwyczaj wigilię i święta spędzam u nich, a do siebie wracam na Sylwestra.

Pečeš cukroví?

Cukroví nepeču, většinou ho kupuji. Pocházím z kraje, kde to není zvykem, ale s dcerou vždy pečeme zákusek, který bereme s sebou k rodině na vánoční stůl.

Pieczesz ciasteczka?

Ciasteczek nie piekę, zazwyczaj je kupuję. Pochodzę z takiego regionu, w którym to nie było praktykowane, ale razem z moją córką pieczemy ciasto, które zabieramy ze sobą do rodziny na świąteczny stół.

Co planuješ letos na Silvestra?

Na Silvestra zatím nemám nic v plánu, ale myslím, že ho strávím s rodinou.

Jakie masz w tym roku plany na Sylwestra?

Na Sylwestra nie mam jeszcze planów, ale myślę, że spędzę go wspólnie ze swoją rodziną.

Jaký máš novoroční vzkaz pro kolegy z FINIDRu?

K letošním svátkům bych chtěla popřát hodně zdraví a vzájemné lásky. Čas na společné rozhovory, nejen se honit za penězi a za prací.

Přeji vám všem klidné Vánoce, radost z chvil strávených se svými blízkými a hodně klidu a rodinné pohody. Ať kouzlo Vánoc nikdy neskončí.

Masz jakiś przekaz noworoczny dla kolegów z FINIDRu?

Chciałabym życzyć dużo zdrowia i wzajemnej miłości na te święta. Czasu na wspólne rozmowy, a nie tylko na gonitwę za pieniądzem, za pracą.

Žyczę Wam wszystkim spokojnych Świąt Bożego Narodzenia, radości z przebywania z bliskimi i dużo spokoju oraz rodzinnego ciepła. Niech magia Świąt Bożego Narodzenia nigdy się nie kończy.

Děkuji za milý rozhovor a také přeji všem kolegům pěkné Vánoční svátky.

Dziękuję za miłą rozmowę i również życzę wszystkim kolegom pięknych Świąt Bożego Narodzenia.

Anna Katarzyna Moskała

znak zodiaku: Ryby

Co najbardziej cenię w moich współpracownikach
chęć i zaangażowanie do pracy

Moje wymarzone wakacje to
na Malediwach

Moja ulubiona czynność w czasie Świąt Bożego Narodzenia
ubieranie choinki i pakowanie prezentów

Ulubione motto
iść przed siebie, do przodu, zawsze z podniesioną głową

Kiedyś chciałabym spróbować
nurkowanie na rafie koralowej

Největší knižní veletrh na světě

Prodlužující se večery a čtení dobrých knih k sobě patří stejně neodmyslitelně jako digitální potisk na ořízku knihy. A možná právě proto se už po 76. multifunkční výstavní prostor frankfurtského Messe na jeden říjnový týden opět proměnil v jedno obrovské knihkupectví. Čtenáři se tak mohou na následující měsíce dostatečně zásobit novým čtivem a možná vybrat už i několik vánočních dávků.

Na úvod pár zajímavostí o samotném objektu. Pokud v Messe zrovna neprobíhá knižní veletrh, hostí například největší veletrh na světě zaměřený na automobilový průmysl. Koncertoval zde také například David Guetta, Red Hot Chili Peppers nebo skladatel Hans Zimmer.

A pro lepší představu o velikosti veletrhu: výstavní prostory skládající se z několika propojených budov mají rozlohu 367 000 m², což odpovídá přibližně 51 fotbalovým hřištím. Tato plocha pak byla následně „rozparcelována“ pro stánky

4 300 vystavovatelů, kteří přišli ukázat to nejlepší a nejzajímavější ze své produkce a setkat se opět po dlouhých měsících s obchodními partnery a přáteli z celého světa.

Finidraci, kteří zde jezdí pravidelně, už dobře znají největší úskalí veletrhu. Základní výbavou jsou pohodlné boty, ve kterých zvládnou nachodit desítky tisíc kroků denně. Dalším důležitým bodem je naplánovat si dost času na přesuny v rámci výstaviště. Jen pro vaši představu – pouze ranní cesta od vchodu areálu, přes bezpečnostní kontrolu,

„Česká tiskárna FINIDR je specialistou na barevné ořízky...“

▲ Napsal o nás časopis Börsenblatt – největší německé médium zaměřené na literaturu.

až na náš stánek se může klidně protáhnout na 20 minut. Nezbytností je také dobře připravený harmonogram schůzek, ať se obchodníci a náš obchodní ředitel stihnou setkat s maximálním možným počtem vydavatelů.

Jeden z našich obchodníků, Dominik Vavřena, to trefně shrnul: „Frankfurt 2024 - to byla zase jízda. Všude plno knih s digi ořízkou. Na našem stánku to možná vypadalo, že rozdáváme něco zdarma, protože jsme měli pořád plně obsazené stoly. Najít si mezi schůzkami čas na jídlo nebo toaletu byl zázrak.“

Ale jedním dechem také dodává: „Bylo skvělé opět se vidět se stálými klienty a konečně poznat i nové tváře.“

Jak můžete vidět, opravdu to nejsou žádné týdenní prázdniny mimo kancelář. Všichni zúčastnění mi jistě dají za pravdu, že kdyby mohli po Frankfurtu rovnou na týdenní dovolenou, uvítali by to s nadšením.

Tým z FINIDRu byl ale připraven na 100 % a opravdu jsme se snažili vytěžit z tohoto vzácného času maximum. Na marketingovém oddělení jsme připravili novou expozici s ještě větším prostorem pro prezentaci knih. Obchod společně s technologií už měsíce předem připravoval vzorky nových druhů knižních vazeb, které jsme na veletrhu mohli prezentovat klientům.

Třešničkou na dortu bylo, když nám vedení veletrhu předalo certifikát za naši 25. účast. Obrovskou radost nám také udělalo, když pár dnů po konci veletrhu časopis Börsenblatt – největší německé médium zaměřené na literaturu – zveřejnil na svém webu fotografii našeho stánku s komentářem: „Česká tiskárna FINIDR je specialistou na barevné ořízky – což dokazuje nejen na vlastním veletržním stánku. Na mnoha stáncích vydavatelství jsou k vidění knihy s barevnými ořízkami vyrobené právě v této tiskárně.“

A jaké dojmy si z Frankfurtu přivezla vedoucí oddělení kvality Markéta Kubičková?

„Knižní veletrh ve Frankfurtu byl pro mě velkou zkušeností a zároveň příležitostí vidět na jednom místě knihy z různých kontinentů. Měla jsem i možnost potkat se s různými lidmi z oboru, inspirovat se a sdílet s nimi trendy, které jsou dnes žádány našimi klienty. Prostředí i atmosféra veletrhu ve mě zanechala moc hezký dojem a děkuji za tuto příležitost.“

CO DODAT ZÁVĚREM?

Světový knižní trh může být obrovský, ale díky tomu máme neustále kam růst, po celé Evropě máme síť skvělých vztahů a jsme vnímáni jako odborníci ve svém oboru. Takže zase za rok na viděnou v Messe!

FINI-MIKU-ŠOU

Mikuláš je ve FINIDRu oblíbenou tradicí, která přináší radost dětem. Naše oblíbená firemní akce se letos konala již po dvanácté, a to v kulturním domě Střelnice v Českém Těšíně.

Tento rok jsme se sešli v hojném počtu. Během chvíle se celý sál zaplnil. I letos si klaun Hopsalín pro děti připravil program plný her a soutěží, do nichž se zapojili děti i rodiče. Pro malé i velké návštěvníky bylo nachystáno občerstvení, káva a čaj. V průběhu zábavy si děti mohly vysoutěžit balónky anebo ovoce.

Po krátké pauze nadešel okamžik, na který se děti určitě těšily. Do sálu vešel Mikuláš s čertem a andělem. Než byly děti obdarovány za svou celoroční snahu, mohli si kluci a holky s Mikulášem popovídat nebo se poškádlit s čertem.

Samozřejmě nemohlo chybět focení na památku.

Mikulášská akce je skvělou příležitostí, jak dětem přiblížit tradice, rozvíjet jejich dovednosti a přinést do jejich života radost a kouzlo přicházejících vánočních svátků.

Na závěr jménem sekretariátu chceme poděkovat všem, kteří přišli a užili si to. Bez našich ochotných kolegů, kteří nám každoročně aktivně pomáhají, a spolu s námi tuto akci připravují, bychom to samy nezvládly. Takže díky i vám a za rok zase na viděnou!

Bibliotéka 2024

K dlouhým sychravým podzimním večerům neodmyslitelně patří kniha. A mezinárodní knižní veletrh Bibliotéka zase neodmyslitelně patří ke koloritu listopadové Bratislavy. A proto i zástupci obchodního oddělení každoročně podnikají na podzim cestu na Slovensko, aby reprezentovali naši tiskárnu a ukázali stálým i potenciálním novým zákazníkům nejrůznější novinky.

Letos jsme kromě již dlouhodobě fungujícího digitálního tisku na ořízce přijeli prezentovat zejména knihy s otevřenými hřbety a layflat vazbu, jejíž výhodou je to, že se kniha výrazně lépe otevírá. Všechny tyto nové produkty slovenské publikum zaujaly, nicméně stále největší ohlas a údiv vyvolávají knihy s digitálně potištěnou ořízkou. Tato technologie stále není na Slovensku úplně zdomácněná a mnoho návštěvníků takto zkrášlené knihy vidí poprvé.

Součástí veletrhu knih je rovněž festival společenských her, veletrh kosmetiky a také minerálů, což ke knihám

přivádí i mladou generaci a to je pro budoucnost našeho průmyslového odvětví velmi důležité. Také školy naplnily ve všední dny výstavní haly spoustou dětí, které nadšeně obdivovaly, jak krásné mohou knihy být.

I přes krásné slunečné podzimní počasí, které zve spíše než do výstavní haly na procházky do přírody, a absenci některých velkých nakladatelů, byl veletrh úspěšný. Upevnili jsme současné obchodní vazby a podařilo se navázat i několik nových kontaktů, které snad v budoucnu budou přetvořeny v další krásné knihy.

Foto: Lukáš Duspiva

Odborný výcvik v naší tiskárně:

Investice do budoucnosti

Naše firma dlouhodobě spolupracuje s Albrechtovou střední školou v Českém Těšíně v oblasti odborného výcviku žáků oboru Tiskař na polygrafických strojích. Zároveň již druhým rokem naši tiskárnu navštěvují žáci oboru elektro ze Střední školy techniky a služeb Karviná a Střední školy polytechnické v Havířově.

Každý sudý týden do našich provozů zavítají žáci druhého a třetího ročníku, kteří se pod vedením zkušených tiskařů věnují praktické práci. Studenti přicházejí na praxi brzy ráno, již v 6:00, a scházejí se ve své denní místnosti. Zde, pod vedením mistra odborného výcviku pana Kopidola, probíhá půlhodinová odborná výuka, která vychází z jejich připravených karet činností. Pan Kopidol jim pouští instruktážní videa a podrobně vysvětluje jednotlivé činnosti, které budou ten den vykonávat. Poté se studenti přesouvají k jednotlivým strojům, kde pokračují v praktickém školení pod dohledem našich zkušených tiskařů.

Pro žáky je tato praxe neocenitelná – nejenže si mohou ověřit své teoretické znalosti v praxi, ale zároveň si osvo-

jují nové dovednosti přímo v prostředí moderní tiskárny. Významnou motivací pro žáky třetího ročníku je i finanční odměna, kterou za svou práci dostávají, a firma navíc hraje všem žákům obědy, což je další praktická podpora během jejich praxe.

Nová praxe pro žáky elektro

Na konci října jsme ve spolupráci se Střední školou techniky a služeb Karviná a Střední školou polytechnickou v Havířově zahájili praxi pro studenty elektro oborů Mechanik elektrotechnik a Elektromechanik pro zařízení a přístroje. Aktuálně k nám docházejí čtyři žáci třetího ročníku a jeden žák druhého ročníku. Tito studenti se zapojují do údržby a oprav strojů pod dohledem našich zkušených kolegů ze střediska

údržby, kteří jim předávají potřebné dovednosti a znalosti. Praxe v elektro oborech představuje novou výzvu a příležitost pro naši firmu, jak rozšířit podporu odborného vzdělávání a pomoci těmto studentům získat zkušenosti potřebné pro jejich budoucí kariéru.

Výhled do budoucna

Naším cílem je nejen vychovat budoucí tiskaře a techniky, ale také inspirovat mladé lidi, aby viděli, jaká je hodnota práce a jaké možnosti jim mohou technické a řemeslné obory nabídnout. Doufáme, že naše spolupráce s Albrechtovou školou, Střední školou techniky a služeb Karviná a Střední školou polytechnickou v Havířově bude i nadále pokračovat a že se nám podaří přilákat další studenty, kteří u nás najdou zájem o své budoucí povolání.

Praxe studentů přináší oboustranný prospěch – studenti získávají cenné zkušenosti a my se setkáváme s mladými talentovanými lidmi, kteří nás inspirují a obohacují naše pracovní prostředí. Věříme, že i nadále budeme pomáhat budovat budoucnost nových generací a zároveň posouvat hranice naší firmy.

A jak to vidí žáci oboru tiskař?

1. Co vás na práci tiskaře zatím nejvíce zaujalo?

Kristýna (3. ročník): Díky tomu, že každý den je nová zakázka se vždy naučím něco nového.

Jiří (2. ročník): Zaujalo mě, že se tiskne pokaždé něco jiného a také, jak může být zpracování knížek různorodé. Líbí se mi, že si knížky mohou prohlédnout.

Patrik (2. ročník): Práce v kolektivu.

Robin (2. ročník): Zaujaly mě i jiné metody tisku. Nikdy bych nečekal, že tiskařina bude taková dřina.

2. Jaké vidíte výhody odborného výcviku ve firmě oproti čistě školní výuce?

Kristýna: Díky zkušenosti z FINIDRu mám lepší šanci se uplatnit na trhu práce. Oproti škole si můžu práci vyzkoušet.

Jiří: Ve firmě se naučíme víc jak ve škole.

Patrik: Můžeme se pohybovat, pomáhat si při práci a dělat co nás baví, naučíme se tady mnohem víc.

Robin: Jako výhodu vidím to, že potkám nové lidi, vyzkouším si stroje a vidím výrobu v procesu.

3. Co je pro vás nejtěžší se naučit?

Kristýna: Jelikož pracuji na sítotisku, tak nejtěžší je asi si zapamatovat, co jaké tlačítko na stroji znamená a seřizování stroje.

Jiří: Nejtěžší je pro mě se naučit odborné názvy.

Patrik: Některé činnosti se musím učit dlouho.

Robin: Záleží co, některé věci se naučím hned, některé do pár dní, ale určitě jsou věci, které bych se musel učit i pár let.

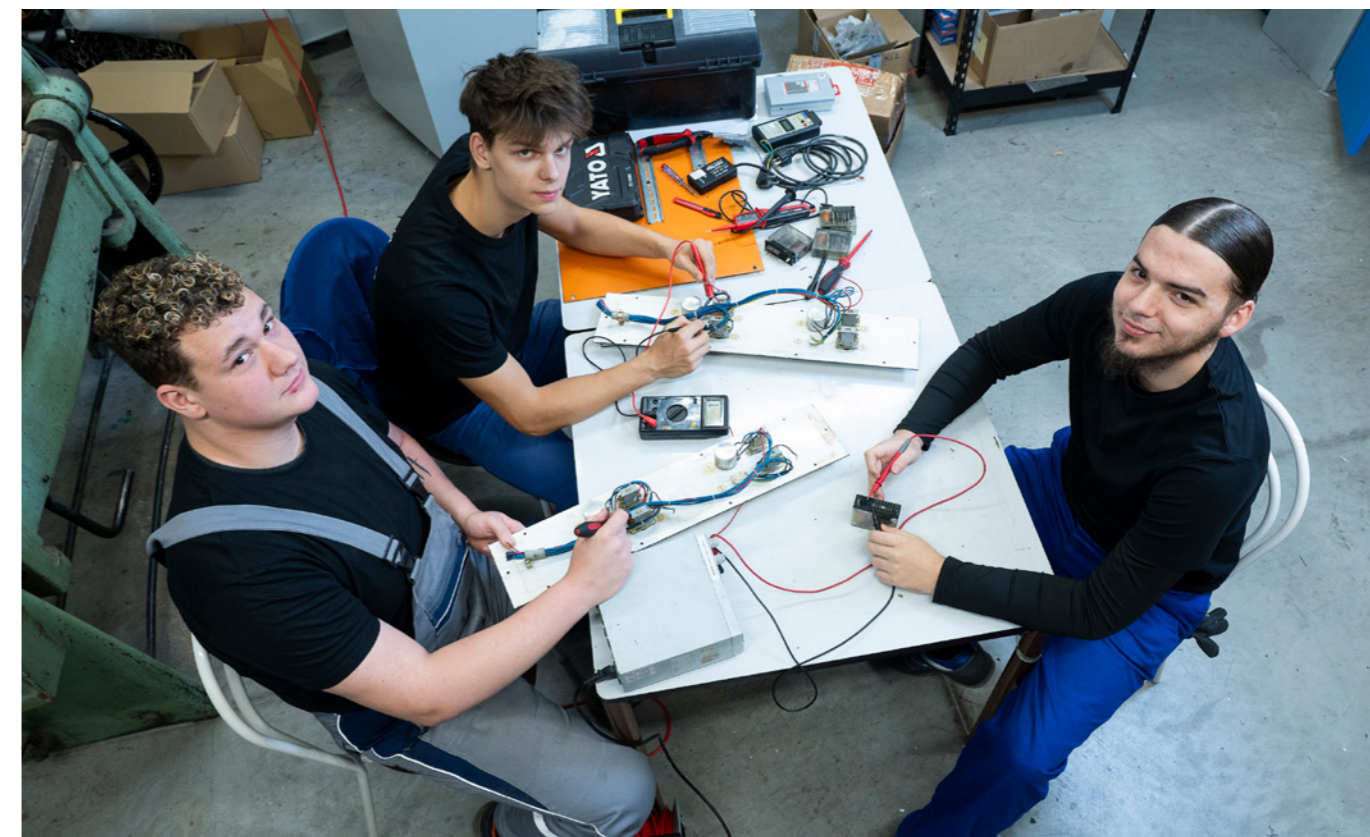
4. Uvažujete o tom, že byste v této firmě po ukončení studia pracovali?

Kristýna: Po ukončení školy mám v plánu jít studovat dál. Pokud by mi studium nevyšlo, pracovala bych tady.

Jiří: Mám v plánu dokončit studium oboru Tiskař a pak uvidím.

Patrik: Pokud se mi úspěšně podaří dokončit tento obor, tak ano, doufám že se mi to podaří.

Robin: Budu nad tím uvažovat.

Karpály

masáže a cvičení pomůže

O syndromu karpálního tunelu jsme se již zmiňovali v předešlých číslech Finidraku.

Tento zdravotní problém trápí mnoho z nás. Při dlouhodobém přetěžování rukou a zápěstí např. prací u počítače nebo u pásu, dochází k příznakům jako je brnění prstů, slabost rukou, bolesti vystřelující do oblasti lokte, ramene či až krční páteře.

Protahovací cviky, které nabízí naše fyzioterapie mohou být užitečnou prevencí a pomocí při těchto problémech.

Z tohoto důvodu byl v prvním pololetí letošního roku spuštěn pilotní projekt „**prevence – karpály**“ pro zaměstnance z výroby.

Toto cvičení probíhalo přímo na rizikovém pracovišti – konkrétně LIN2. Náš fyzioterapeut docházel v době pauzy přímo k lince a snažil se ukázat zaměstnancům cviky na prevenci těchto zdravotních potíží.

Tento způsob ovšem po odzkoušení nebyl příliš vhodný. Proto jsme na základě získaných poznatků zajistili efektivnější variantu pro zájemce z linky. Zvolili jsme osobní přístup, a to masáže rukou pro jednotlivce v místnosti na recepci.

Tato CVIČENÍ probíhají v době od 8:45 do 9:00. Nyní jsou již rozšířené na všechna pracoviště knihárny. Můžete se objednat na recepci nebo sekretariátu, počet návštěv není omezen a je možno přijít opakovaně.

Využijte tuto možnost návštěvy fyzioterapie k masáži rukou, k osobní konzultaci a k prevenci.

KDY: pondělí až čtvrtek 8:45–9:00
(pro zaměstnance KNIHÁRNY)

KDE: recepce ve FINIDRU A

Od nového roku jsou v plánu také karpální masáže pro zaměstnance TISKU, a to v době od 9:00–9:15.

Bližší detaily se vás dozvíte.

Od ledna opět v pohybu!

S nástupem nového roku se v naší tiskárně rozjede už i tradiční FINIDR firemní liga. Porovnávat své dovednosti budete moci ve sportovních odvětvích – bowlingu a badmintonu.

Hrát se bude od 15. ledna 2025 každou středu, v časech od 16 do 18 hodin v českořeberské sportovní hale Activity4Fun.

A jak je zvykem, firemní liga trvá vždy do poslední středy měsíce března. Letos tomu tak bude 26. března 2025. Během té doby čeká na účastníky dohromady 11 hracích dnů.

Registrace do firemní ligy 2025 bude spuštěna na začátku ledna. Těšíme se!

Certifikace ISO 50001

V listopadu jsme absolvovali recertifikační audit v oblasti energetiky a efektivního využití energií, které potřebujeme nejen k výrobě našich knih, ale i k celkovému provozu naší firmy.

Vletošním roce jsme se zaměřili hlavně na péči o stroje a zodpovědnost každého z nás. Konkrétně jsme se věnovali nastavení vypínacích plánů u vybraných pracovišť, tzn. stanovení konkrétních míst, která se mohou pro daný časový interval vypnout, popř. snížit na minimum. Tento projekt byl auditorem hodnocen velmi kladně a našim dalším cílem je rozšířit tyto plány i na ostatní pracoviště.

Děkuji všem za vaši osobní odpovědnost, která se projevuje nejen v úsporách finančních, ale i v celkové společenské odpovědnosti, což vytváří kulturu naší firmy.

Beskydy

z nás mají radost

Zorganizovat výsadbu stromů byla tento podzim opravdová výzva. V době, kdy jsme chtěli začít hledat dobrovolníky z našich řad, přišly povodně a také velká nemocnost. Z toho důvodu bylo rozhodnuto, že každá ruka je ve výrobě potřebná víc než kdy jindy, abychom splnili očekávání našich klientů.

Na druhou stranu situace v Beskydách po povodních taky nebyla jednoduchá. Voda zničila velké procento lesních cest a mostů a nebylo vůbec jasné, jestli zástupci ČSOP Salamandr dokážou najít vhodné a zároveň také dobře přístupné místo na výsadbu.

Nakonec ale všechno dobře dopadlo a jak říká nadpis článku, Beskydy z nás i tento podzim měly radost. Vysázeli jsme vlastnoručně za dvě výsadby celkem 2 150 sazenic jedle. Možná si ale kladete otázku „Kdo teda ty stromy vysázel a kde?“

Kde je vůle, tam je cesta

Na výsadbu jsme nakonec zvolili trochu pozdější termíny než obvykle, ale díky tomu byl svah hory Ropice, který potřeboval doplnit lesní skladbu, opět přístupný. Lokace by tedy byla, ale sázet bude kdo?

Jak se říká, „kde je vůle tam je cesta“ (nebo v našem podání spíš les) a na výsadbu vyrazila velká část obchodníků a zákaznického servisu. Svou pomoc nám nabídla také Třinecká knihovna, která na výsadbu vyslala několik dobrovolníků ze svého týmu.

V pátek 2. listopadu nám počasí přálo a v příjemných 16 °C šla práce od ruky. Výsledkem bylo 850 vysázených jedlí, které obohatí bezzásahové území rezervace. Co tento pojem vlastně znamená? Jednoduše řečeno – toto místo se nechá na další desítky let vůli přírody. Nikdo zde nebude kácet, ani odklízet padlé stromy, aby se les co nejvíce přiblížil původnímu stavu před stovkami let.

Pomocnou ruku nám podali také studenti oboru Agropodnikání a Ekologie z Albrechtovy střední školy, kteří tuto aktivitu proměnili v den praxe v terénu. Téměř čtyřicítka studentů a učitelů se nezalekla mrazivého listopadového počasí a těžké práce a společně vysázeli celkem 1 300 nových stromů.

Kromě pořádné dřiny, ale studenty čekala už tradičně pořádná porce skvělého guláše a taky přednáška zástupce CHKO Beskydy Tomáše Myslikovjana o historii daného území a lokálních krocích k zadržování vody v krajině.

Stojí to za to

Tento podzim byl pro nás všechny náročný, ale i přes to se nám povedlo opět spojit síly pro dobrou věc. Děkujeme organizaci ČSOP Salamandr za další rok skvělé spolupráce a Třinecké knihovně, Albrechtově střední škole a také našim Finidrakům za pomoc. Díky vám je na konci letošního roku svět zase o trochu zelenější.

Co na akci říkají samotní účastníci?

Po příjezdu do Řeky se nás ujal nejdříve člen správy CHKO Beskydy, který přítomné provedl přírodní rezervací Ropice.

Pak všichni vystoupali do stráně. I když počasí nebylo příznivé, po předešlých teplých a slunných dnech mrholilo, přesto se podařilo vysadit 1 300 sazenic jedle bělokoré.

Nejen radost z užitečné práce, ale i z pobytu v krásné přírodě byla veliká. Guláš chutnal a legrace bylo také dost.

Mgr. Martin Maryniok,
učitel ASŠ

Praxe byla velmi zajímavá a informativní z ekologického i zemědělského hlediska. I přes nepříjemné studené počasí, jsme se dozvěděli historické informace o údolí PR Ropice a prošli jsme si menší úsek této oblasti. Na tuto praxi jsme mohli jít díky firmě FINIDR a organizaci Salamandr, za což jim moc děkujeme.

Viktorie Pezdová,
studentka 3. ročníku oboru Agropodnikání na ASŠ

Sadba stromů byla velmi zajímavá a pro nás zároveň i praktická. Jak z hlediska zemědělství, tak i ekologie. Jsme rádi, že jsme si mohli vyzkoušet, jaké to je sadit stromy, i za nepříznivého počasí. Všichni jsme to zvládli.

Děkujeme tiskárně FINIDR a organizaci Salamandr za poskytnuté svačiny, pití a na závěr teplý guláš. Vše přišlo vhod.

Simona Majerová,
studentka 3. ročníku oboru Ekologie na ASŠ

Velké díky celé partě z FINIDRu, že nás knihovniky vzali s sebou. Byla jsem na sázení stromů poprvé a určitě ne naposled. Je to něco, co bych přála zažít každému, kdo chce na chvíli změnit rytmus každodenních pracovních povinností a udělat něco jinde a jinak.

Všechno to působilo velmi terapeuticky, už samotné povídání v úvodu od Martina z organizace Salamandr o lese a životě stromů, o historii lesů tady v Beskydách. Ještě těžší, než zasadit jedličku, bylo pro mě najít pro ni to správné místo v lese, ale budu věřit, že jsem vybrala dobře.

Pokud jste ještě nebyli, určitě doporučuji a těším se, že se v lese zase někdy potkáme.

Marika Zaremská,
Knihovna Třinec

Iryna
o Aně

**JEDNÁM S LIDMI TAK,
JAK BYCH CHTĚL/A,
ABY ONI JEDNALI SE MNOU**

„Ania je pro mě dobrý spolupracovník a spolehlivý přítel. Pokaždé se na ni mohu obrátit s problémem a pomůže mi v každé situaci.“

- ▶ jednám férově
- ▶ jednám tak, abych se mohl/a podívat druhému do očí
- ▶ vžívám se do pocitů druhého
- ▶ myslím na druhého v řadě

Beata
o Gosi

PŘEBÍRÁM ZODPOVĚDNOST

„Gosia je velmi dobrá a veselá kolegyně. Svou práci dělá svědomitě. Na její pomoc se můžu vždy spolehnout.“

- ▶ vím, co se ode mě očekává
- ▶ vím, co mám dělat
- ▶ dělám to správně
- ▶ dotahuji věci do konce
- ▶ chovám se, jako bych byl/a majitel

Firemní hodnoty v praxi

Ania
o Iryně

PRACUJI NA SOBĚ

- ▶ začínám u sebe
- ▶ zlepšuji se
- ▶ každý den se naučím něco nového
- ▶ učím se dávat a přijímat zpětnou vazbu

„Iryna je nadaná osoba, učí se novým věcem, šíří dobrou náladu, je usměvavá. Když potřebuji pomoci, tak je tady vždy pro mě. Je dobře, že je v našem kolektivu.“

Gosia
o Beatě

**JEDNÁM S LIDMI TAK,
JAK BYCH CHTĚL/A,
ABY ONI JEDNALI SE MNOU**

- ▶ jednám férově
- ▶ jednám tak, abych se mohl/a podívat druhému do očí
- ▶ vžívám se do pocitů druhého
- ▶ myslím na druhého v řadě

„S Beatkou jsme se poznali ve FINIDRu a baví nás spolu pracovat. Oceňuji Beatčín spontánní přístup k novým věcem, ohleduplnost a trpělivost s kolegy.“

Jak to vidím já

Jakákoli změna procesu je zákonitě přijímána s nervozitou, proto je důležité při provádění změn postupovat s velkou dávkou trpělivosti a empatie. Pokud má změna smysl, je jen otázkou času, než ji lidé přijmou.

Abych začal tematicky, chtěl bych se nejdřív podělit o svou dlouholetou vášeň ke čtení, která začala už v mých osmi letech. Tehdy jsem poprvé otevřel knihu „Děti z Bullerbynu“ a k údivu rodičů jsem ji přečetl hned šestnáctkrát za sebou. Jak jsem dospíval, přirozeně se měnily i mé čtenářské zájmy – od Foglarovek, přes tvorbu Charlese Bukowského, jsem se dostal k válečné próze a thrillerům, které mě provázejí už posledních pět let.

Proto jsem byl rád, když se mi naskytl pracovní příležitost v oboru, který je mi tak blízký. Moje předchozí zkušenosti projektového a obalového inženýra mě připravily na první výzvy, kterým jsem ve FINIDRu čelil.

Společně s týmem ručních prací, kvalitou, technologií a nákupem jsme dostali za úkol nalézt způsob, jak expedovat knihy v krabicích bez nutnosti používat bublinkovou fólii a lepenku. I když jsme zpočátku měli jisté obavy, zda to bude možné, dnes mohu s potěšením říct, že jsme úspěšně

a bez reklamací zabalili zhruba 40 zakázek efektivněji, ekologičtěji a trůfám si říct, že i estetičtěji pro zákazníka.

Abychom mohli většinu knih balit bez přídavného materiálu, bylo třeba navrhnout zcela nový typ krabic s přesnějšími rozměry a změnit pracovní návyky operátorek. Dámy momentálně procházejí zaškolením a postupně si na změny zvykají. Samozřejmě, občas ještě narážíme na drobné potíže při rozlišování nových a původních krabic, což vede k drobným chybám při balení. Operátorky však přistupují ke své práci zodpovědně a jsem přesvědčen, že v době vydání tohoto článku už budou mít změny lépe zažité, proces balení půjde hladčeji, odpadne spousta práce s chytáním přídavného materiálu, a když se náhodou vyskytnou problémy, tak je vyřešíme.

Tímto děkuji všem, kteří mi pomáhají tuto změnu realizovat a mají se mnou trpělivost.

Exkurze studentů do papíren Mondi

První říjnový týden se skupina vybraných studentů ASŠ oborů Polygrafie a Tiskař zúčastnila jednodenní exkurze do moderní výroby papíru na Slovensku. Touto exkurzí byli studenti odměněni za své skvělé výkony v letošní odborné soutěži DUPLEX.

Právě letošní ročník soutěže byl v pozitivním slova smyslu ovlivněn dvěma významnými událostmi. Jednak naše tiskárna FINIDR slavila 30 let od svého vzniku, zároveň uplynulo také 195 let od narození Karla (II.) Albina Prochasky. On byl tou osobou, za jehož vedení dosáhl závod Prochasků největšího rozmachu a stal se známým nejen v rámci rakousko-uherské monarchie, ale v celé Evropě.

I s ohledem na tyto události se naše tiskárna ve spolupráci s Mondi SCP rozhodla medailistům soutěže zprostředkovat zájezd a exkurzi do města Ružomberoku, konkrétně pak do místního výrobního papírenského areálu Mondi SCP. Účastníci si tak mohli prohlédnout, jak dnes vypadá moderní výroba papíru. Pod taktovkou zkušeného průvodce žáci prošli jednotlivými halami, kde si prohlédli dvě linky, jednu na výrobu kancelářského, druhou na výrobu ofsetového papíru. Následoval proces zpracování od řezání až po koncové balení a expedici. Součástí byla i prohlídka laboratoře, kde se kontrolují vzorky z výroby, a žáky bezpochyby zaujal i kontrolní tiskový stroj, který simuluje ofsetový tisk.

Benefits shrnutí

Stejně jako v předchozích letech, i letos jsme pro vás připravili přehled vyčíslení benefitů. Detailní rozbor zaměstnaneckých výhod, které jste čerpali právě vy, můžete vidět v interním informačním portále v sekci „Čerpání benefitů“.

Příběh Kiki

Dobrý den, milá velká Finidr rodinko,

předem vám chci znovu z celého mého srdce poděkovat za vše, co jste pro mou dceru udělali. Kiki v červnu podstoupila 12 sérií ozařování v Brně a tento čas s námi strávila i starší bráška Samko.

Díky vám všem jsem mohla pobyt oběma dětem zpříjemnit. Volný odpolední čas jsme strávili v kině, procházkami po Brně, nákupy v hračkářství a dokonce jsme navštívili i park Planeta zábavy, kde si to oba opravdu užili.

Po ukončení léčby mohla Kiki se sourozenci odjet na tábor, který pořádala Haima Ostrava. Po návratu z tábora jsme mohli vyrazit na různé výlety. Zavítali jsme dokonce do ZOO v polské Vratislavi. Navštívili jsme celou řadu koupališť i aquaparků. Všechny čtyři děti i my dospělí jsme si to náramně užívali.

Týden jsme strávili na Slovensku u manželovy maminky. Při této příležitosti jsme navštívili zámek Bojnice a přilehlou zoologickou zahradu. Otestovali jsme i místní termální koupaliště a bylo to TOP!

Kiki i jejím sourozencům se zkrátka splnily všechny jejich skromné dětské sny.

A proč vám to všechno píšu? Protože díky vám jsme mohli jako celá rodina s Kiki zažít nezapomenutelné chvíle a pořádně si je užít. Za to vám patří naše obrovské poděkování.

Prázdniny skončily a Kiki podstoupila kontrolní vyšetření v Brně, odkud jsme si bohužel nepřivezli dobré zprávy. Nádor zůstává stejný, ozařování nepomohlo a je stále zvětšený o 40 % oproti původní velikosti. Navíc se ukázalo, že její srdíčko začíná mít problémy. Nakonec jí byla diagnostikována další nemoc: těžké astma. Proto musí Kiki při jakékoliv, i minimální, námaze inhalovat.

Ale my to všechno zvládneme a budeme bojovat. Naše nové motto je: "Naplnit hlavičku co nejvíce vědomostmi, aby bubák (nádor) neměl místo a zmizel." Proto Kiki od září, pokud jí to zdravotní stav dovolí, začala chodit na pár hodin do školy. Ve

škole ji všichni chválí, domů nosí samé jedničky a její vědomosti rostou. Věřím, že i my náš boj vyhrájeme.

Sleduji vás na Facebooku a pokaždé, když vidím nějaký nový příspěvek, vzpomenu si na ten nezapomenutelný večer, který jsme mohli strávit s vámi. Všem vám moc děkuji.

Maminka Alžběta

P.S.: Z výtěžku jsem také nakoupila přize a uháčkovala pro nemocné děti z Haima vánoční skřítky. Pro mě to byla forma terapie a věřím, že dětem skřítci udělaly radost.

Na budoucnosti nám záleží

Věříme, že budoucnost je v našich rukou a že každý krok, který podnikneme dnes, má významný dopad na zítřek. Proto se snažíme podnikat zodpovědně s ohledem na místo našeho působení.

V jednotlivých letošních vydáních Finidra jsme vám přiblížili alespoň některé z vybraných forem podpory jako je Zdravotní klaun, Duplex či čtenářský festival ČteFest.

Celoročně se na nás obrací mnoho žadatelů o pomoc nej-různějšího charakteru a není v našich silách vyhovět všem žádostem či podporovat všechny organizace a projekty. Držíme se proto již dlouhodobě naší nastavené strategie podpory. Aktivity v rámci společenské odpovědnosti pak směřujeme především školám a neziskovým organizacím, které se zaměřují na osobní a vzdělávací rozvoj dětí a mládeže ve městě Český Těšín a jeho okolí.

Jedná se např. o poskytování zbytkového papíru a tisku propagačních materiálů. Z celostátních projektů aktivně dlouhodobě spolupracujeme s organizací Celé Česko čte dětem, se kterou jsme již od jejich začátků či zmiňovanou neziskovou organizaci Zdravotní klaun, která přináší radost, smích a dobrou náladu hospitalizovaným dětem.

Občasnou pomoc mimo město pak směřujeme především vážně nemocným dětským pacientům nebo projektům, které aktivně motivují děti ke čtení a tím přispívají k rozvoji jejich čtenářských dovedností a lásky k literatuře.

Naše podpora však nekončí u dětí a mládeže. **Také ochrana klimatu, ekologie a udržitelný rozvoj jsou pro FINIDR velká témata.** Neustále pracujeme na snižování emisí CO2 a každým rokem svými aktivitami kompenzujeme dopad na životní prostředí. Díky našemu závazku vysadit jeden nový strom za každou realizovanou zakázku, putovala naše pomoc také do obnovy lesů v Beskydech, kde jsme společnými silami od roku 2021 vysázeli již téměř 48 tisíc stromů.

Věříme, že podpora všech uvedených aktivit má smysl a jsme rádi, že můžeme pomoci tam, kde je to potřeba.

Den otevřených dveří

Ve středu 20. listopadu od 17:00 jsme v tiskárně FINIDR přivítali žáky 1. ročníku oboru Tiskař z Albrechtovy střední školy a jejich rodiče. Během hodiny a půl jsme jim ukázali, jak u nás probíhá odborný výcvik, který absolvují žáci vyšších ročníků.

Program začal krátkou prezentací o naší společnosti, kde jsme přiblížili základní informace o firmě a průběh praxe, od přivítání nových praktikantů až po jejich první úkoly.

Poté jsme hosty seznámili s garanty praxe a ukázali jim zázemí, které pro odborný výcvik nabízíme. Žáci i rodiče se také dozvěděli, že praxe probíhá přímo u strojů a vzdělávání je organizováno podle karet činností, které žákům pomáhají rozvíjet praktické dovednosti krok za krokem.

Součástí programu byla komentovaná exkurze ve výrobě, kde si návštěvníci mohli prohlédnout celý proces vzniku knih a získat lepší představu o práci v polygrafii.

Stručná historie Vánoc

Vánoce jsou symbolem pohody, lásky a vzájemného obdarovávání. Nenajdeme mnoho hezčích momentů než vidět rozzářené oči dětí, které pod balícím papírem objeví vytoužený dáreček. V dnešní moderní a uspěchané době se však symbolika pravých českých Vánoc jaksi vytrácí.

Obecně patří Vánoce k nejoblíbenějším svátkům v roce. Ohlašují a oslavují příchod Spasitele, stejně tak jako symbolický nástup slunovratu. Lidé si v tomto období projeví vzájemným obdarováním lásku, náklonnost, vděčnost. Jsou to svátky míru, klidu a pokoje. V této době umlalo i řinčení zbraní. Také noci jsou dlouhé a mrazivé, a to je důvod, proč se právě v tomto období ustálilo tolik tradic, pověr a zvyků. Některé z nich dodržujeme dodnes, na jiné se postupem času zapomnělo.

Proč vyrábíme adventní věnec a jak se zdobí vánoční stromček? Odkud se vlastně vzalo obdarovávání blízkých osob a proč k tomu docházelo?

Naši předkové se na prožití Vánoc důkladně připravovali. A to nejen křesťanskou pokorou a díkůvzdáním. Z pohanského vítání slunce přešli k vítání Vykupitele, k přijetí daru milosti v naději na příznivější budoucnost. Předvánoční doba byla ve znamení zkrášlování, čištění a uklízení celého obydlí, aby bylo připraveno k přijetí hosta z nejméně zaneprázdněných. Svátky narození Ježíše Krista byly doprovázeny tradičními rituály, k nimž později patřilo i zdobení vánočního stromku, symbolu Vánoc.

K Vánocům také patří i nejrůznější dekorace, které lidé zhotovovali s velkou fantazií. Ty nejkrásnější byly vlastnoručně vyrobeny z různých přírodních materiálů, jakými bylo dřevo, šustí, sláma, sušené plody nebo i papír.

Adventní věnec

Jedinečným symbolem ohlašujícím Vánoce je adventní věnec, pomůcka k symbolickému odpočítávání čtyř týdnů adventu. Zvyk postupného zapalování svíček na adventním věnci se k nám dostal až v druhé polovině 19. století z Německa. Tradice byla založena v Hamburku Johannem Hinrichem Wichernem (1808–1881), který, mimo jiné, založil školu pro chudé děti. Ty se ho v předvánoční době každodenně ptaly,

kdy už budou Vánoce. V roce 1839 proto vyrobil „předchůdce“ dnešních adventních věnců ze starého dřevěného kola, na něž nalepil 19 malých červených svíček pro všední dny a 4 bílé svíce pro neděle. Každý den se zapalovala další svíčka, v neděli velká bílá, v ostatní dny malá červená.

Postupem času se měnící počet svíček víceméně ustálil na dnes používaných čtyřech či pěti. K tradičním barvám náleží fialová symbolizující důstojnost a pokání. Fialové bývají všechny svíce, někdy s výjimkou třetí v pořadí, ta je růžová a je zasvěcena přátelství. Svíce se zapalují proti směru hodinových ručiček. Časté jsou i věnce s pátou, bílou svíčkou uprostřed, která se zapaluje na Štědrý den a symbolizuje Krista. K oblíbeným barvám patří také zelená jako symbol přírody a života, červená jako krev Kristova.

Vánoční strom

Snad nejmladším vánočním zvykem je strojení stromku. Předchůdci klasických smřčků, boroviček a jedliček byly pravděpodobně ovocem, pentlemi a cukrovinkami zdobené větvičky a pruty – tzv. dary pastýřské, a to již při římských saturnáliích, pořádaných ve starověku.

Poprvé se klasický vánoční strom, jak ho známe i dnes, objevil v roce 1605 v německém Štrasburku a byl ozdoben různobarevnými papírovými růžemi, panenskými jablíčky, cukrovinkami a pozlacenými řetězy. Roku 1816 zdobil stromček už i rakouský císařský dvůr. V průběhu minulého století se začal objevovat v aristokratických sídlech ve Francii, Anglii, Dánsku a Norsku.

V Česku poprvé postavil vánoční stromek pro své přátele v roce 1812 ředitel pražského Stavovského divadla Jan Karel Liebich (1773–1816) na svém libeňském záměčku Šilboch. Nový zvyk zdomácněl především v domech nejbohatších měšťanů a posléze i šlechty. Na vánočních trzích se sice začaly prodávat z Německa dovezené „umělé stromečky“ vyřezané z kartonu nebo tenkých prkének, ale kupující o ně nejevili příliš velký zájem. Více se ujaly živé stromečky, smřčky, jedličky nebo májky ozdobené sladkým pečivem, perníkem a především ovocem – jablky nebo hruškami, mandlemi či rozinkami. Do venkovských stavení pronikaly ozdobené vánoční stromečky ještě pomaleji. Až do první světové války bývala v mnoha domácnostech pouze ozdobená smrková nebo jedlová větev.

Obdarovávání

Historie vánočních dáreků je velmi pozoruhodná a zábavná, jak se dočteme v knize Malá encyklopedie Vánoc Valburgy Vavřinové. Nermalujeme si idylu, že kdysi stačilo dát jako dárek jablíčko a hrst oříšků a lidé byli o Vánocích šťastni. Že až nyní žijeme ve zhýralé době, kdy si pod pojmem vánoční dárek představujeme nejmodernější elektroniku, zájezdy k moři a šperky.

Například v 17. století bylo naprosto běžné, že bohatí měšťané a šlechtici dávali vánoční dárky zvané „halafance“ lidem, kteří byli mocnější, vlivnější než oni. Ať už to bylo zlato, látky, koroptve či kvíčky. Někdo by řekl – úplatky.

Vzájemné obdarovávání se drobnostmi pod rozsvíceným stromčkem nepatří mezi starobylé vánoční obyčeje. První zmínky o záměrném obdarovávání druhých se sice objevují již ve starověkém Římě. Tento rituál byl však spojen s oslavami Nového roku a stal se projevem náklonnosti, přátelství a lásky.

Dárky se staly nedílnou součástí Vánoc až v devatenáctém století. V dřívějších dobách dostávalo dárky služebnictvo a domácí chasa v podobě ošacení, jídla a malých finančních částek jako přilepšení k celoroční mzdě. Dárky se dávaly také tulákům a žebrákům bez domova, kteří o křesťanském svátku přicházeli do nejbohatších domácností blahopřát k narození Ježíše Krista.

Zajímavé je, že ač jde o zvyk spojený s křesťanským svátkem, v Bibli se o významu dárků příliš jednoznačných věcí nedočteme. V Novém zákoně je slovem dar označeno to, že tři králové přinesli narozenému Ježíškovi kadidlo, zlato a myrhu.

Jak se uvádí ve vánoční encyklopedii, právě v tom historici nejčastěji spatřují počátek zvyku dávat si o Vánocích dárky jako význam přátelství a lásky.

Až od 19. století bylo v českých zemích běžné dávat o Vánocích dárky nejenom chudým lidem, ale především dětem. Tak se stalo běžné, že i ti nejchudší si začali Vánoce spojovat s dáváním dárků dětem a ten zvyk přečkal dodnes.

Zpočátku bývaly dárky skromné a většinou praktické. Většinou se mezi rodinou a přáteli dávaly pouze maličkosti, které povětšinou lidé sami vyráběli. Lidé si takto upevňovali vzájemné vztahy a jednotlivé svazky s ostatními. Lidé vnímali symboliku obdarování velmi osobně. S každým – byť i se bemenším dárečkem dávali druhému kousek sami sebe. Mladí bývali nejčastěji obdarování zralými červenými jablky, která měla symbolizovat zdraví, sílu, dlouhověkost a houževnatost nebo ořechy představující moudrost a osobnostní zralost. Často to byly perníčky vyjadřující bezstarostnost a radost ze života. Dívky ze zámožnějších rodin dostávaly honosné ozdoby ve formě náramků s tyrkysem, ametystem nebo jiným polodrahokamem, případně bílé perly symbolizující čistotu, nevinnost a pokoru k rodičům i partnerovi. Výjimkou však nebyly ani zlaté nebo pozlacené řetízky nebo náramky.

Dospělí si mezi sebou darovali láhev domácí pálenky nebo vlastního vína a ovoce symbolizující sladký život. Oblíbenými dárky byly také vonné masti a nejrůznější vůně symbolizující slávu a štěstí.

Pantáta pod stromečkem nejčastěji našel tabatěrku na šňupací tabák nebo novou dýmku, šle či pantofle. Panímáma látku na šaty. Holčička kanafas a ubrusy do výbavy. Kluci kalhoty nebo cínové vojáčky. Kničky se nadělovaly stejně vzácně jako jižní ovoce, které se objevovalo jen na štědrovečerní tabuli bohatých rodin. Postupně se však knihy dostaly mezi velmi časté dárky. Uvádí se, že koncem 19. století se nejčastěji dávaly dobrodružné knihy, například Robinson Crusoe. Dvanáctileté děti dostávaly ještě dárek navíc. Na tento zvyk se v dnešní době úplně zapomnělo, nicméně jeho symbolika

a význam je velmi kouzelný. Tradicí bylo po dlouhá staletí obdarovat dítě, starší dvanácti let, zlatou nebo stříbrnou mincí. Pokud ji po zbytek večera nepustilo z ruky, mělo mít, údajně, zajištěn dlouhý, spokojený, a hlavně bohatý život. V opačném případě se mohlo obávat chudoby, strasti a nemoci.

Až ve dvacátém století se začaly objevovat trendy v dávání dárků, dárky se stávaly stále hodnotnějšími. Lidé bohatli, proto si dávali kromě praktických věcí i předměty čistě pro radost.

V období první světové války byl na ceně vánoční dárek povýšen například pecen chleba, trocha pravé zrnkové kávy nebo vlněná látka na šaty. Až později podstata vánočního dárku jako dárku z lásky pomalu mizela. Nahradila ji snaha ohromit své blízké cenou, kvalitou a množstvím dárků.

Tradičním zvykem bylo rozbalovat dárky až v okamžiku, kdy vyšla první hvězda. Ta měla symbolizovat hvězdu, která zářila nad Betlémem, ve kterém se narodil Ježíšek. O tom, co se dělo, pokud byla obloha zatažená, již historické prameny neinformují...

Vánoce by měly být pro všechny lidi na celém světě svátky klidu, pohody a radosti. Jen takto naplní svůj význam. Je jen na nás, zda si je takové uděláme.

Malá úvaha na závěr: Všichni víme, jak skvělým vánočním dárkem je kniha. Víte, co je ještě lepším vánočním dárkem? Více knih!

Pavlína Badurová

Narodila jsem se v Českém Těšíně a vystudovala jsem historii na Slezské univerzitě v Opavě. Od roku 2002 pracuji v Muzeu Těšínska původně jako historik a kurátor sbírek, v současné době na pozici vedoucí Historické budovy Muzea Těšínska v Českém Těšíně.

Rodiče pracovali v tiskárně. Určitě od nich plyne – láska a úcta ke knihám, okouzlení procesem výroby knih. Jako malí jsme s bratry měli veliké štěstí a občas mohli „pod pokličku“ do tiskárny nahlédnout. Dodnes si to pamatuji – dojemy, zvuky, vůně.

Díky studiu a zaměstnání jsem se dostala k regionální historii. Prochaskova tiskárna je prostě srdcovka!

Jak ji neznáme

Věděli jste, že badminton je nejrychlejší nemotoristický sport na světě? Během hry míček dosahuje rychlosti přes 300 km/h, světový rekord se uvádí 493 km/h. Míček se vyrábí z 16 husích per a váží pouhých 5 gramů. Správně říkáme raketa a míček, nikoli páłka a košík, a slovo badminton vyslovujeme „bedminton“.

Světovou velmocí tohoto sportu je Čína, za ní následují další země asijského kontinentu.

Evropa se snaží této úrovni postupně dosáhnout, ale prozatím marně. Badmintonem se prostě v ČR ani v Evropě dlouhodobě neužívá.

V Českém Těšíně má oddíl badmintonu dlouhou tradici. Patří k nejstarším oddílům badmintonového svazu v ČR. V letošním roce jsme oslavili 60. výročí založení. Jeden z českých reprezentantů na letošní olympiádě v Paříži má své kořeny právě v českotěšínském badmintonu.

Já jsem poprvé badmintonový trénink navštívila ve svých 8 letech. Po překonání prvotní fáze plácání s jednoduchým cílem – trefit se a pinknout přes síť, jsem si sport zamilovala a brzy jsem ho začala mít tzv. v ruce. Stal se součástí mého

života a doprovázel mě až do dospělosti. S odchodem na vysokou školu se sice tréninky dostaly do pozadí, avšak po mém návratu zpět do Těšína jsem se opět mohla plně zapojit do hry. Druhá pauza nastala s nástupem mateřské, ale i toto období pominulo. Zkrátka, ať už procházím různými životními fázemi, vždy se k badmintonu nakonec vrátím. Je to snad jediný sport, co znám, kde se tak viditelně kloubí ladnost a dravost, a to je to, co mě na něm tolik fascinuje.

Se stoupajícím věkem a moudrostí se touha po vítězství pomalu mění v touhu trávit čas pohybem a s dobrými lidmi, které badminton na sebe bezesporu váže. V současné době jsem aktivní hráčkou českotěšínského smíšeného družstva, které poměruje své síly s ostatními ve 3. lize. Loňskou sezónu jsme ukončili ve finále o postup do 2. ligy, které sice nedopadlo, avšak letos se o to v plné síle pokoušíme znovu.

Jak jste spokojeni

Lucie Římanová
personální specialista

Včervenci jsem nastoupila do FINIDRu na pozici personální specialista. Již před nástupem do FINIDRu se mi na této firmě líbilo, jak systematicky buduje svou značku zaměstnavatele a jak velký důraz klade na vzdělávání svých zaměstnanců. Myslím si, že právě tento přístup je v dnešní době klíčový pro konkurenceschopnost firmy – nejen z hlediska přilákání nových talentovaných uchazečů, ale také pro udržení spokojenosti stávajících zaměstnanců.

Do nové práce jsem samozřejmě přicházela s určitými očekáváními, ale také obavami, jak zvládnou novou roli. Tyto obavy se však velmi rychle rozplynuly hned v prvních dnech. Našla jsem zde skvělou podporu ve svém týmu i od vedení na personálním oddělení. Mám kolem sebe kolegyně, které jsou ochotné mi kdykoli pomoci, poradit nebo mě naučit něco nového. Stejně tak si velmi vážím přístupu své vedoucí, která je vždy otevřená k diskusi a podpoře.

Jsem opravdu ráda, že jsem součástí takového kolektivu, kde se cítím dobře a kde vím, že mám prostor k růstu i rozvoji.

Ewa Joanna Duda
strojník ve výrobě

Po 3 miesiącach nauki i pracy na składacze jestem bardzo zadowolona. Ona jest super nauczycielem i podziwiam go za cierpliwość. Wszyscy na zmianie są mili i pomocni. Atmosfera jest fajna i przyjazna, co dla mnie jest bardzo ważne.

Po třech měsících učení a práce na skládače jsem velmi spokojená. Ona je skvělý učitel a obdivuji ho za jeho trpělivost. Všichni na směně jsou milí a nápomocní. Atmosféra je příjemná a přátelská, což je pro mě velmi důležité.

Strom života FINIDRu...

Blahopřejeme k jubileu

Marcela Čmielová
sekretářka

Narodili se

Antoni Henryk
maminka
Weronika Wiktoria Pagięła

Teodor
maminka
Eva Muchová

Nela
tatínek
David Prymus

Lenka Repová
ostraha majetku

Karin Rakowská
strojník ve výrobě

David Grygar
směnový mistr tisku

Marcela Kunčická
specialista kvality

Blahopřejeme k jubileu

Milada Kohutová, dělník ve výrobě
David Konečný, mistr ve výrobě
Lucie Filová, strojník ve výrobě
Ewa Justyna Kistowska, strojník ve výrobě
Marcin Ryszard Laszczak, elektromechanik
Štěpánka Bajtková, dělník ve výrobě
Timothy George Echavez Yumul, dělník ve výrobě
Łukasz Seweryn Zawada, strojník ve výrobě
Kateřina Žurková, referent zákaznického servisu
Irena Hlávková, referent zákaznického servisu
Kamil Patryk Żurek, předák
Dawid Malak, tiskař
David Hrabec, strojník ve výrobě
Kamila Turoňová, dělník ve výrobě

Lukáš Duspiva
design specialista

Drahuše Perfecká
digitální archová montáž

Daria Joanna Kubaczka
strojník ve výrobě

Rostislav Grabka
týmový strojník ve výrobě

Jsou tady s námi

Jan Wałaski, mechanik opravář a seřizovač strojů
Markéta Holušová, strojník ve výrobě
Petr Janeček, tiskař
Irena Mrozková, pomocník tiskaře
Lucjan Edward Pfeifer, tiskař

25 let
10 let
5 let
5 let
5 let

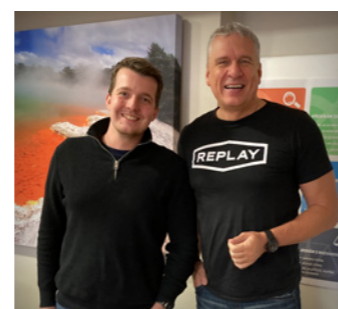
Jan Zejda
zámečník

Ivana Kowalczyková
strojník ve výrobě

Marcela Kluzová
dělník ve výrobě

David Prymus
vedoucí vstupní technologie
a kooperace

Zimní Paprasek

Dnes bych vás rád seznámil s jedním možná trochu méně navštěvovaným, ale krásným okolím Paprsku, který leží v pohoří Rychlebských hor, ale zároveň je velmi blízko jak Kralickému Sněžníku, tak i Hrubému Jeseníku a leží cca 20 km východně od města Jeseník. My jsme Paprasek navštívili loni o prázdninách na kolech a letos v lednu jsme tam strávili tři dny o víkendu.

Na Paprasek se dá dostat po cestě ze Starého města, což je necelých 11,3 km nepřetržitého stoupání po cestě vesměs mezi stromy a kolem Kunčického potůčku. Ovšem cesta je velmi úzká, v zimních měsících velmi náročně sjížděná a nezřídka musí auta ze závějí dostávat traktor. Ve sněhu je to přímo adrenalinový zážitek. Místo je však krásné jak v létě, tak i v zimě. V létě pro nenáročný výletník se lze pěším výletem dostat na z Paprsku viditelnou a něco přes 2 km vzdálenou Dalimilovu rozhlednu, která je jednou z nejnovějších rozhleden u nás. Byla postavena mezi roky 2020 a 2021 a otevřena 9. 7. 2021. Byla postavena jako replika rozhledny, která kdysi stála na Kralickém Sněžníku, a to v letech 1899-1973.

Na Paprsku stojí horská chata Paprasek, která byla postavena Moravskoslezským studentským horským spolkem v letech 1931-1932. Horská chata ležící v nadmořské výšce 1022 m n. m., dostala název Slezský dům (Schleslerhaus). Po 2. světové válce se chata dostala do vlastnictví Českého státu a byla přejmenována na U Ráje. Samotné okolí bylo rájem pro oči, takže se i na nedalekých svazích hraniční hory Jiviny nalézá chráněná lokalita Ráj. Po roce 1948

přešla nakonec pod vlastnictví TOS Olomouc a jako chata Paprasek sloužila k rekreaci zaměstnancům podniku.

V 70. letech byla kapacita ubytování zvýšena o přístavbu a také o první lyžařský vlek, který byl v letech 2007-2009 přestavěn na dvousedáčkovou lanovku. V tomtéž období byla vybudována i dřevěná kaple v blízkosti chaty a také chata Vidoška, která zejména v zimních měsících funguje pro stravování formou rychlého občerstvení. Poslední dostavbou byla v roce 2013 postavena budova vedle chaty, která nese název chata Paprasek – Slezský dům, která navýšila kapacitu a jejíž součástí je i wellness pro ubytované hosty i veřejnost.

Nyní se více zaměříme na zimní turistiku, a to zejména tu běžeckou. Vzhledem k vyšší poloze bývá sněhová nadílka dostatečná a běžky si tu opravdu neodfete. Kousek od chaty je rozcestník Palaš, odkud vede několik upravovaných běžeckých tratí.

Tratě – upravované okruhy:

- Velký Šengen – 17,0 km
- Malý Šengen – 8,0 km
- Pohádka – 9,5 km
- Pralinka – 8,0 km
- Malá Pralinka – 3,0 km
- Trnová hora – Milíře – 12,0 km
- Medvědí – 5,5 km

- Ostružná (u ŽST) – Pod Stráží – Císařská lovecká chata – 5,0 km
- Medvědí bouda – Císařská lovecká chata – Černý potok – Petříkov – 9,0 km
- Smrk (hraničník) – Černý potok – 2,0 km

Už podle množství si každý běžkař může vybrat dle svých sil. Okruhy nejsou příliš obtížné a dá se říct, že jsou vesměs střední kategorie. Občas jsou trošku prudší sjezdy, ale tratě jsou upravené a dá se pěkně pluzit. Okruhy vedou i částečně přes polské území, takže potkáte celou řadu našich severních sousedů, se kterými se ale není problém dorozumět.

Občas potkáte větší skupinky a občas jste úplně sami a pokud vám stejně jako nám vyjde počasí, tak si užijete zimní pohádku.

V neposlední řadě chci vyzvednout výtečnou kuchyni, kdy po výletech bylo vždy dostatek pochutin i nápojů k doplnění vitamínů a být si pro vše musíte chodit sami (restaurace je samoobslužná) – vůbec ničemu to nevádí. Večer se v chatě dokonce i hrálo na kytary a zpívalo, za což jsme byli rádi, protože jsme si poslechli a zazpívali pár starších trempských hitovek.

Věřím, že pokud sem zavítáte, ať už v zimě nebo v létě, budete krásou nadšeni stejně jako jsme byli my. Skol!

Perla renesance v Bytči

Když jsem navštívil jarmark v Bytči, rozhodl jsem se podívat na místní zámek. Jeho věž je vidět z náměstí, kde se každoročně konají místní trhy. Vydal jsem se směrem k věži kolem kanálu, který teče náměstím až k místnímu „kaštielu“.

Než jsem však vstoupil do zámeckého areálu, přitáhla moji pozornost místní synagoga. Stojí naproti zámecké bráně, vskutku významná poloha pro stavbu, která dnes zcela opuštěná chátrá. Ale vstupme spolu do prostoru, kde vedle renesančního zámku stojí klasicistní hospodářská budova, stará pošta a svatební palác, nejvýznamnější dílo renesanční architektury na Slovensku.

Překvapilo mě, že „Sobášny palác“ se řadí mezi střeoevropské klenoty, a tak jsem neváhal a vstoupil do budovy, která díky evropským fondům prošla kompletní rekonstrukcí. Stavba má bohatou sgrafitovou výzdobu. Jde o blokovou patrovou budovu s obdélníkovým půdorysem a nízkou valbovou střechou. Návštěvníka hned zaujme účel, pro který byl postaven. Uherský palatin Juraj VII. Turzo (1567-1616) ho nechal postavit pro svatební hostiny svých šesti dcer. Odtud má palác své jméno – svatební. Postavit vedle zámku palác jen pro tento účel je v celé Střední Evropě ojedinělou záležitostí.

Rodina Turzů měla vysoké společenské postavení i kulturní úroveň. Všem dětem Juraje Turza se dostalo nejlepšího vzdělání v té době. Jeho rodina byla pro něj vším, to je možné odpozorovat z rodinné korespondence, která se zachovala v archivu místního zámku. Dopisy psal často a poslové je museli doručovat v co nejkratších termínech. Vždy se ptal na zdraví své choti a svých dětí. Na zámku fungovala domácí škola. Syn Juraje Turza studoval i na univerzitě ve Wittenbergu a stal i čestným rektorem univerzity.

Ale pojďme zpět k samotnému sálu. Jeho rozměry 34,5 x 12,5 metru z něj ve své době učinily jedinečnou stavbu. Po rekonstrukci získal nový dřevěný strop a na stěnách je možné pozorovat bohatou sgrafitovou výzdobu. Nad vstupem do sálu je prostor pro hudebníky. Například během svatby Turzovy dcery Barbory, která trvala celý týden, se ve svatebním paláci vystřídalo 2881 hostů. Všichni patřili k významným šlechtickým rodům nebo zastávali světské či církevní úřady. Pro dnešního pozorovatele věc téměř nepředstavitelná. Letos se v sále uskutečnily jen tři svatby. Není to pro nedostatek zájmu, ale spíše kvůli termínům, protože se v sále od května do října konají různé výstavy a společenské akce. Pokud se s termínem svatby vyhnete sezóně expozic, můžete si sál pronajmout. Takže pokud hledáte vhodné místo pro svatbu, neváhejte. Pokud si však chcete jen udělat hezký výlet a vyslechnout si zasvěcený výklad, pak neváhejte, plné vstupné stojí jen 4 €.

**Společnými silami
jsme vysázeli**

47 971

**nových stromů
v Beskydech**

30 1994-2024

 FINIDR

TISKÁRNA · DRUCKEREI · IMPRIMERIE · PRINTING HOUSE